

Schoolbreed samen werken aan gedrag

**VELON conferentie d.d. 14-3-23
Monique Nelen, Martijn Willemse, Sui Lin Goei**

**NATIONAAL REGIEORGAAN
ONDERWIJSONDERZOEK**

Exploratief onderzoek

- Leraren hebben behoefte aan ondersteuning bij het toepassen van schoolbrede afspraken van SWPBS in de klas
- Kan een LS aanpak gericht op gedrag hieraan bijdragen?
- LS toepassen voor gedragsvraagstukken
- Gedrag is een vak
- Gezamenlijk gedragslessen ontwikkelen
- 2-3 cycli
- NRO Passend onderwijs en gedrag (schoolcultuur)

Onderzoeksvragen

1. In hoeverre levert participatie in LS-Gedrag een bijdrage aan het ondersteunen van leraren in het vertalen van de schoolbrede afspraken naar hun handelen in de klas en het verminderen van hun handelingsverlegenheid rond de omgang met leerlingen met uitdagend gedrag?
2. In hoeverre draagt participatie in LS-Gedrag bij aan het versterken van de schoolcultuur?

Context

- 7 basisscholen die werken met SWPBS: School-Wide Positive Behavior Support
- Leraren hebben behoefte aan ondersteuning bij het toepassen van schoolbrede afspraken van SWPBS in de klas
- Onderzoeksteam: Monique Nelen, Joke Kamstra, Anita Blonk, Doetina Meijer, Sui Lin Goei, Martijn Willemse

SWPBWÄTTES?!

here we go! →

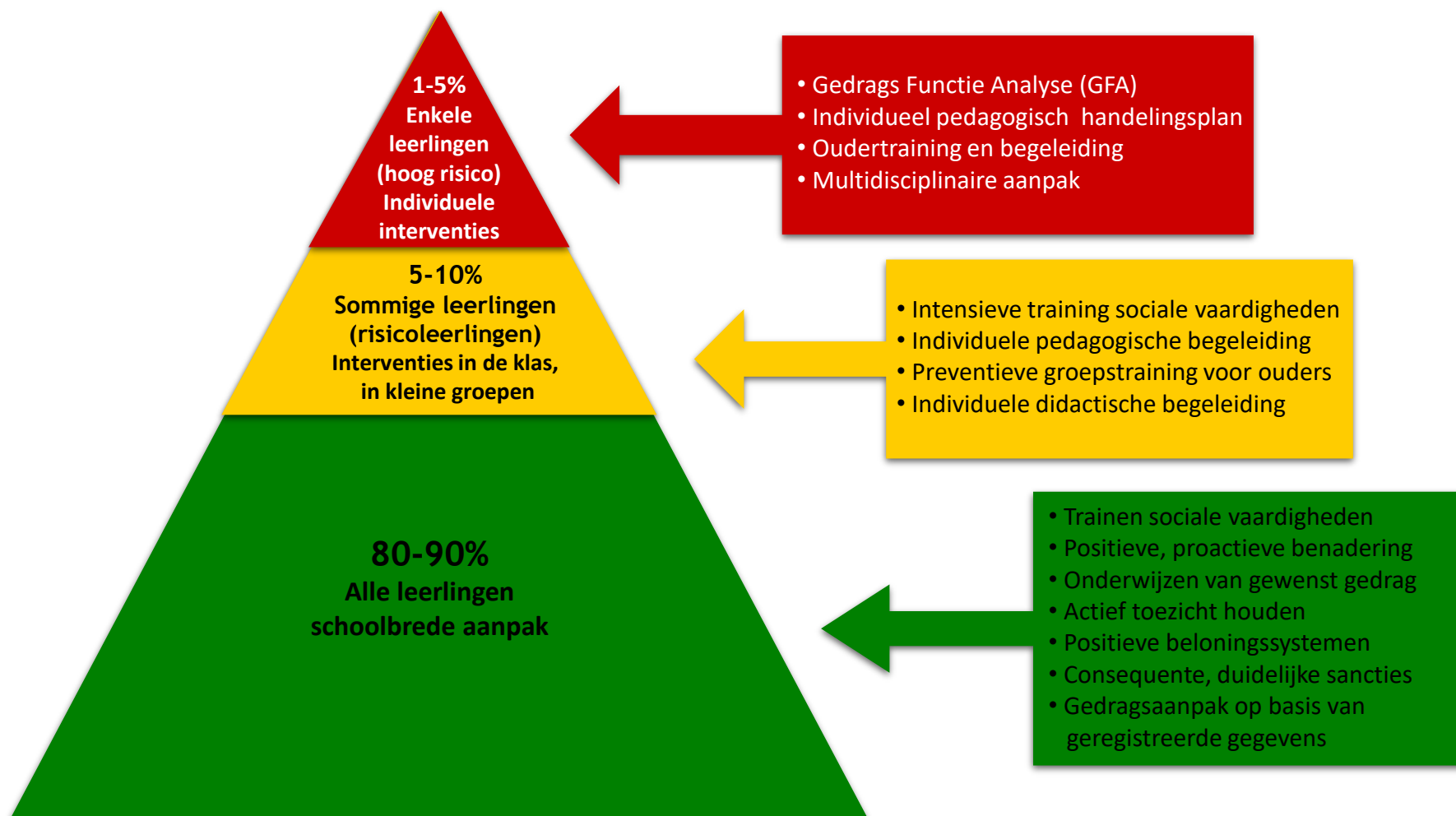
SWPBS

- Schoolbrede aanpak
- Focus op preventie
- Doel: creëren veilige leeromgeving en reduceren gedragsproblemen
- Maakt gebruik van evidence-based gedragsinterventies
- Meergelaagd model van ondersteuning
- Focus op het aanleren van positieve, pro-actieve vaardigheden
- Sugai, Hagan-Burke, & Lewis-Palmer, 2004; Sugai & Horner, 2006; Hawken, Vincent, & Schumann, 2008; Sugai & Horner, 2006, 2009; Hawken & O'Neill, 2006

SWPBS : het huis als metafoor

Lesson Study voor gedrag (LS-G)

- LS meestal gebruikt voor didactische vraagstukken
- Draagt LS-G bij aan het ondersteunen van leraren bij moeilijke onderwijssituaties rondom gedrag en klassenmanagement?
- Exploratief onderzoek gesubsidieerd door NRO

NATIONAAL REGIEORGaan
ONDERWIJS ONDERZOEK

Lesson Study

- Professionaliseringsaanpak voor leraren
- Kleine leergemeenschappen van leraren
- Samen op een systematische manier “onderzoekslessen” ontwikkelen, geven, observeren, evalueren en bijstellen
- Cyclische proces
- Expliciet benoemen, evalueren en herzien welke reactie je verwacht van de voorbeeld leerlingen
- Meergelaagd model van ondersteuning

(Goei et al., 2021a; Goei et al., 2021b)

Big ideas, componenten en procedures

(Goei et al., 2021)

1. De essentie van LS is dat leren **samen onderzoek doen** naar hun lespraktijk (Murata, 2011).
2. LS combineert **praktische en theoretische kennis** (e.g., Sarkar Arani, 2017; Takahashi, 2014).
3. LS is gericht op het **leren van leerlingen** (Dudley, 2013; Murata, 2011).
4. LS is een **gezamenlijke inspanning** van leraren (e.g., Takahashi and Yoshida, 2004).
5. LS vereist een systematische **fine tuning van ontworpen lessen** (Lewis, 2006).

Kenmerkende elementen van LS zijn robuust en zichtbaar in elke context, bv 1 leraar voert de les uit en anderen observeren en verzamelen bewijs van het leren van leerlingen; Procedures kunnen per context verschillen en worden gebruikt om de kenmerkende elementen te realiseren, zoals bv het gebruik van voorbeeld leerlingen en een procesbegeleider.

Lesson Study voor gedrag (LS-G)

(Nelen, Willemse, Goei, Blonk, & Kamstra, 2020)

- Aanpassing van het LSNL-model voor gedragsinterventies
- Hybride LS-G model (online + F2F) met gebruik maken van filmbeelden voor de observatie (Iris Connect)
- Start 2020-2021: ondersteunen van vaardigheden in de omgang met gedrags- en klassenmanagementvraagstukken
 - Studie 1: LS-G met 7 SWPBS basisscholen (NRO)
 - Studie 2: LS-G voor zij-instromers PO tijdens de opleiding (postdoc Raak Sia)
 - Studie 3: LS-G voor startende leraren in 5 schoolbesturen (Raak Publiek)

Opzet NRO studie

- 7 LS-teams olv Windesheim procesbegeleider
- 8 bijeenkomsten
- Hybride + online
- Observeren via Iris Connect
- Intervisie procesbegeleiders en projectteam: ontwerp LS-G
- Data verzameling: Teacher Talk + interviews leraren/directeuren + focusgroep procesbegeleiders

1. Schoolteam:
ophalen vragen

2. Identificeren
lastige situaties.
Focus op de
leerling

Uitvoeren bijgestelde
gedragsinterventie

Bijstellen gedragsinterventie

Ontwerpen
gedragsinterventie,
casusleerlingen, interviews
voorbereiden

Post-lesson discussie adhv
video opnames

Uitvoeren gedragsinterventie
Bevragen leerlingen
Opnames IC

Evalueren
proces

Pitch in
schoolteam

Lesplan gedrag

Lesson Study team:

Groep:

Gedragsles: 1 / 2 / 3

Datum van de gedragsinterventie:

Onderzoeksvraag:

Lesdoelen van de gedragsinterventie voor de leerlingen (SMART):

Differentiatie lesplan voor 3 leerlingen

Beschrijf de ondersteuningsbehoeften van de voorbeeld leerlingen	Voorbeeld leerling A	Voorbeeld leerling B	Voorbeeld leerling C
	<ol style="list-style-type: none">1.2.3.	<ol style="list-style-type: none">1.2.3.	<ol style="list-style-type: none">1.2.3.

Gemene deler: transfer

- Jezelf aansturen bij de transfer in de klas
- Schakelen van de ene naar de andere activiteit
- Starten met zelfstandig werken
- Juiste materialen op de juiste manier organiseren
- Tijdig stoppen
- Op de juiste manier opruimen

SWPBS elementen

- Waarden als werkwoorden
- Heldere gedragsverwachtingen
- Handig organiseren (routines) + visualiseren
- Voorbeeld gedrag: modelling
- Aanleren in de situatie
- Oefentijd
- Constructieve feedback 4:1

WAT MEN WIL
LEREN DOEN,
LEERT MEN
DOOR
TE DOEN.

Voorlopige resultaten

Analyse data nog in volle gang

- Deelname vaak bepaald door de directeur
- Hybride bk-sten (f2f + online agv lockdowns): voor (meer focus) - en nadelen (afstand voelen)
- Observatie door beelden werd positief ervaren: je ziet gedrag beter
- Belangrijk is:
 - samenstelling LS-G teams: aantal deelnemers, rol deelnemers, werkplek deelnemers
 - goede procesbegeleider (voortgang + professionele distantie)
 - iedereen voert de ontworpen les uit
- Bewustwording van je eigen gedrag als leraar maar ook van gedrag leerlingen

Vragen?

- mjm.nelen@windesheim.nl

